

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

INS TERRES DE PONENT

Introducció

Presentació del document

El Projecte lingüístic és un marc per a l'organització i per a la gestió de l'ús i l'ensenyament de la llengua catalana i de l'ensenyament de les altres llengües presents al currículum. Així doncs, cal que els/les alumnes esdevinguin competents en l'ús del català, del castellà i d'altres llengües. Cal, també, que el català arribi a ser la llengua comuna per a la creació d'espais multilingües i multiculturals que facilitin el desenvolupament de ciutadans i ciutadanes conscients i críticament actius en la societat.

Aquest projecte lingüístic s'ha d'entendre com un procés de reflexió del tractament de les diverses llengües que, a diferents nivells, hi ha en el nostre centre educatiu.

Tracta de recollir tots aquells principis que són compartits per la comunitat educativa per tal de garantir un tractament de les llengües que doni resposta a la situació sociolingüística de l'alumnat. Així doncs, els objectius del PLC són:

- Vetllar per l'ús del català com a vehicle d'ensenyament i aprenentatge i com a llengua de relació en tots els àmbits. Per tant, el català serà emprat normalment com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, i comunicacions amb les famílies.
- Garantir una presència adequada del català i del castellà en els plans d'estudi, de manera que els alumnes puguin utilitzar normalment i correctament les dues llengües al final de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat.
- Organitzar el tractament de la llengua estrangera al centre per tal que l'alumnat pugui comprendre i produir missatges orals i escrits amb propietat, en acabar l'educació secundària obligatòria i el batxillerat.
- Disposar dels mecanismes necessaris per a la integració lingüística dels alumnes d'altres llengües que s'hagin incorporat tardanament al sistema educatiu.

Marc Legal

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, en el seu article 11 estableix en el punt primer que el català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu. L'article 17.1 d'aquesta Llei determina el règim lingüístic dels centres educatius d'Aran.

- **Resolució de 20 de juny de 2018, per la qual s'aproven els documents per a l'organització i la gestió dels centres per al curs 2018-2019**

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu. En finalitzar l'ensenyament obligatori els currículums han de garantir el ple domini de les llengües oficials catalana i castellana (vegeu-ne orientacions i recordatoris en el document "Consolidació de la llengua catalana, i de l'occità d'Aran si escau, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe. El projecte lingüístic"). En la documentació que hagin d'expedir, els centres s'ajustaran al que determinen els articles 16.4 i 16.5 de la Llei d'educació.

La importància de l'aprenentatge de, com a mínim, una llengua estrangera, amb l'objectiu que els alumnes n'adquireixin les competències d'escoltar, llegir, conversar, parlar i escriure, d'acord amb el Marc europeu comú de referència. Així mateix, la seva progressiva introducció en continguts de matèries no lingüístiques i la incorporació de l'ús instrumental d'una llengua estrangera en tots els currículums de formació professional.

- **Decret 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 6945, de 28.8.2015).**

Article 5

Projecte educatiu plurilingüe

1. Tots els centres han d'elaborar un projecte lingüístic propi que forma part del projecte educatiu.
2. El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, i comunicacions amb les famílies.
3. L'objectiu fonamental del projecte educatiu plurilingüe és aconseguir que tot

l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa en acabar l'educació obligatòria, de manera que pugui utilitzar normalment i de manera correcta el català i el castellà, i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits en les llengües estrangeres que el centre hagi determinat en el projecte educatiu.

4. A l'educació secundària obligatòria es fa un enfocament metodològic de les dues llengües oficials tenint en compte el context sociolingüístic, per garantir que tot l'alumnat conegui les dues llengües en finalitzar l'etapa.

D'acord amb el projecte lingüístic, els centres poden impartir continguts de matèries no lingüístiques en una llengua estrangera.

5. El projecte lingüístic ha de determinar les llengües estrangeres que imparteix el centre, i especificar quina o quines s'imparteixen com a primera llengua estrangera i quina, o quines, com a segona.

- **La llengua catalana al "nou" Estatut**

TÍTOLPRELIMINAR

Article 6. La llengua pròpia i les llengües oficials

ARTICLE 6. LA LLENGUA PRÒPIA I LES LLENGÜES OFICIALS

1. La llengua pròpia de Catalunya és el català. Com a tal, el català és la llengua d'ús normal i preferent de les administracions públiques i dels mitjans de comunicació públics de Catalunya, i és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament.
2. El català és la llengua oficial de Catalunya. També ho és el castellà, que és la llengua oficial de l'Estat espanyol. Totes les persones tenen el dret d'utilitzar les dues llengües oficials i els ciutadans de Catalunya tenen el dret i el deure de conèixer-les. Els poders públics de Catalunya han d'establir les mesures necessàries per a facilitar l'exercici d'aquests drets i el compliment d'aquest deure. D'acord amb el que disposa l'article 32, no hi pot haver discriminació per l'ús de qualsevol de les dues llengües.
3. La Generalitat i l'Estat han d'emprendre les accions necessàries per al reconeixement de l'oficialitat del català a la Unió Europea i la presència i la utilització del català en els organismes internacionals i en els tractats internacionals de contingut cultural o lingüístic.
4. La Generalitat ha de promoure la comunicació i la cooperació amb les altres comunitats i els altres territoris que comparteixen patrimoni lingüístic amb Catalunya. A aquests efectes, la Generalitat i l'Estat, segons que correspongui, poden subscriure convenis, tractats i altres mecanismes de col·laboració per a la promoció i la difusió exterior del català.

5. La llengua occitana, denominada aranès a l'Aran, és la llengua pròpia d'aquest territori i és oficial a Catalunya, d'acord amb el que estableixen aquest Estatut i les lleis de normalització lingüística.

TÍTOL I. Dels drets, deures i principis rectoris

CAPÍTOL III. Drets i deures lingüístics

Article 35. Drets lingüístics en l'àmbit de l'ensenyament

ARTICLE 35. DRETS LINGÜÍSTICS EN L'ÀMBIT DE L'ENSENYAMENT

1. Totes les persones tenen dret a rebre l'ensenyament en català, d'acord amb el que estableix aquest Estatut. El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament universitari i en el no universitari.
2. Els alumnes tenen dret a rebre l'ensenyament en català en l'ensenyament no universitari. També tenen el dret i el deure de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà en finalitzar l'ensenyament obligatori, sigui quina sigui llur llengua habitual en incorporar-se a l'ensenyament. L'ensenyament del català i el castellà ha de tenir una presència adequada en els plans d'estudis.
3. Els alumnes tenen dret a no ésser separats en centres ni en grups classe diferents per raó de llur llengua habitual.
4. Els alumnes que s'incorporen més tard de l'edat corresponent al sistema escolar de Catalunya gaudeixen del dret a rebre un suport lingüístic especial si la manca de comprensió els dificulta seguir amb normalitat l'ensenyament.
5. El professorat i l'alumnat dels centres universitaris tenen dret a expressar-se, oralment i per escrit, en la llengua oficial que elegeixin.

- **Llei 1/1998, de 7 de gener (DOGC 2553, del 9, i BOE 36, d'11 de febrer), de política lingüística**

CAPÍTOL III

L'ensenyament

Article 20

La llengua de l'ensenyament

1. El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, en tots els nivells i les modalitats educatius.
2. Els centres d'ensenyament de qualsevol grau han de fer del català el vehicle

d'expressió normal en llurs activitats docents i administratives, tant les internes com les externes.

Article 21

L'ensenyament no universitari

1. El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament no universitari.

2. Els infants tenen dret a rebre el primer ensenyament en llur llengua habitual, ja sigui aquesta el català o el castellà. L'Administració ha de garantir aquest dret i posar els mitjans necessaris per a fer-lo efectiu.

Els pares o els tutors poden exercir-lo en nom de llurs fills instant que s'apliqui.

3. L'ensenyament del català i del castellà ha de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, qualsevol que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria.

4. En l'ensenyament post obligatori l'administració educativa ha de fomentar polítiques de programació i docència que garanteixin perfeccionar el coneixement i l'ús de les dues llengües per tal que tots els joves adquireixin el bagatge instrumental i cultural propi d'aquests ensenyaments.

5. L'alumnat no ha d'ésser separat en centres ni en grups classe diferents per raó de la seva llengua habitual.

6. Hom no pot expedir el títol de graduat en educació secundària a cap alumne que no acrediti que té els coneixements orals i escrits de català i de castellà propis d'aquesta etapa.

7. L'acreditació del coneixement del català no pot ésser exigida en el cas d'alumnes que han estat dispensats d'aprendre'l durant l'ensenyament o una part d'aquest, o que han cursat l'ensenyament obligatori fora del territori de Catalunya, en les circumstàncies que el Govern de la Generalitat ha d'establir per reglament.

8. L'alumnat que s'incorpori tardanament al sistema educatiu de Catalunya ha de rebre un suport especial i addicional d'ensenyament del català.

Article 22

L'ensenyament universitari

1. En els centres d'ensenyament superior i universitari, el professorat i l'alumnat tenen dret a expressar-se en cada cas, oralment o per escrit, en la llengua oficial que prefereixin.

2. El Govern de la Generalitat, les universitats i les institucions d'ensenyament superior, en l'àmbit de les competències respectives, han d'adoptar les mesures pertinents per tal de garantir i fomentar l'ús de la llengua catalana en tots els àmbits de les activitats docents, no docents i de recerca, incloses les lectures de tesis doctorals i la realització d'oposicions.

3. Les universitats han d'oferir cursos i altres mitjans adequats perquè l'alumnat i el professorat perfeccionin la comprensió i el coneixement de la llengua catalana.
4. Les universitats poden, en cas necessari, establir criteris específics d'ús lingüístic en les activitats relacionades amb compromisos internacionals.

Article 23

La formació permanent i els ensenyaments de règim especial

1. En la programació de cursos de formació permanent d'adults és preceptiu l'ensenyament del català i del castellà.
2. En els centres d'ensenyament de règim especial d'idiomes és preceptiu oferir l'ensenyament de les dues llengües oficials.
3. En els centres d'ensenyament de règim especial dependents de la Generalitat en què no s'ensenyava llengua s'han d'oferir cursos de llengua catalana als alumnes que en tinguin un coneixement insuficient.

Article 24

El professorat

1. El professorat dels centres docents de Catalunya de qualsevol nivell de l'ensenyament no universitari ha de conèixer les dues llengües oficials i ha d'estar en condicions de poder fer-ne ús en la tasca docent.
2. Els plans d'estudi per als cursos i els centres de formació del professorat han d'ésser elaborats de manera que l'alumnat assoleixi la plena capacitació en les dues llengües oficials, d'acord amb les exigències de cada especialitat docent.
3. El professorat dels centres d'ensenyament universitari de Catalunya ha de conèixer suficientment les dues llengües oficials, d'acord amb les exigències de la seva tasca docent. Aquesta norma no és aplicable al professorat visitant i a altres casos anàlegs. Correspon a les universitats d'establir els mecanismes i els terminis pertinents per al compliment d'aquest precepte.

- **Decret 244/1991, de 28 d'octubre (DOGC 1524, de 29 de novembre), sobre el coneixement de les dues llengües oficials per a la provisió de llocs de treball docents dels centres públics d'ensenyament no universitari de Catalunya, dependents del Departament d'Ensenyament**

La Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística a Catalunya, disposa en el seu article 14.4 que, en finalitzar els estudis bàsics, tots els alumnes de Catalunya han de poder emprar normalment i correctament el català i el castellà. D'altra banda, a l'article 18.1 la Llei esmentada estableix que els professors, d'acord amb l'exigència de la seva tasca docent, han de conèixer les dues llengües oficials a Catalunya.

L'entrada en vigor de la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, suposa una modificació de la seva estructura que comporta una nova ordenació dels ensenyaments de règim general, amb la corresponent definició de les capacitats que els alumnes han d'assolir en cada etapa.

Cal, doncs, adoptar les mesures que demana la transició de l'actual sistema educatiu cap al nou. En aquest sentit, és important garantir el respecte dels drets lingüístics dels alumnes, com també el coneixement adequat de les llengües oficials per part dels actuals professors i de tots aquells que s'incorporin a la docència. També cal considerar el que fa referència a la llengua aranesa.

Per això, en compliment del mandat de l'article 3.3 de l'Estatut, basant-se en la disposició final 1 de la Llei 7/1983 i de l'article 61 de la Llei 13/1989, a proposta del conseller d'Ensenyament i d'acord amb el Govern,

Decreto:

Article 1

1.1 D'acord amb les exigències de la seva tasca docent, els professors dels centres docents públics d'ensenyament no universitari dependents del Departament d'Ensenyament han de tenir el coneixement adequat de les dues llengües oficials a Catalunya, que els permeti la comprensió i utilització correcta d'ambdues llengües en la pràctica docent habitual, tant en l'expressió oral com en l'escrita.

1.2 Els professors exerciran la seva tasca docent en la llengua que correspongui segons el projecte lingüístic del centre, elaborat d'acord amb la normativa aplicable.

Article 2

L'acreditació del coneixement adequat, oral i escrit, de les dues llengües oficials per part del professors a què es refereix l'article anterior s'exigirà en:

- a) Els concursos-oposició d'accés a cossos docents que es convoquin a Catalunya.
- b) Els nomenaments o les contractacions temporals com a personal docent no permanent.
- c) L'accés, mitjançant concurs de provisió, a un lloc de treball docent en centres públics.
- d) La participació als concursos de promoció docent i d'adquisició de la condició de catedràtic.
- e) L'adscripció a un lloc de treball docent en règim de comissió de serveis.

Article 3

El Departament d'Ensenyament establirà reglamentàriament els mitjans d'acreditació del coneixement adequat oral i escrit de les dues llengües oficials. En qualsevol cas, es considerarà que tenen el coneixement adequat de la llengua catalana els professors

que tinguin el títol de mestre de català, el certificat de capacitació en llengua catalana, mòdul 2, el certificat de nivell C de la Junta Permanent de Català o tinguin reconeguda la idoneïtat especial per impartir l'ensenyament en llengua catalana.

Disposicions addicionals

- 1 El Departament d'Ensenyament publicarà les convocatòries adequades per garantir que els professors amb coneixement suficient de la llengua catalana i pràctica docent reconeguda en aquesta llengua puguin obtenir la idoneïtat especial d'acord amb la normativa aplicable.
- 2 El Departament d'Ensenyament donarà prioritat a l'oferta de cursos de llengua catalana per als funcionaris docents que no posseeixin acreditació acadèmica per exercir la docència en aquesta llengua.
- 3 Per a la provisió de llocs de treball en el territori de la Val d'Aran caldrà acreditar també el coneixement oral i escrit de l'aranès, d'acord amb la normativa vigent.

Disposicions transitòries

- 1.1 A partir de 1992, el Departament d'Ensenyament, abans de cada convocatòria de provisió de llocs de treball docent als centres docents públics d'ensenyament secundari, publicarà la relació de centres en què s'exigirà, per a la dita provisió, el coneixement adequat, oral i escrit, de la llengua catalana. En la primera convocatòria de provisió de llocs de treball docent a què es refereix el paràgraf anterior, el nombre d'aquests centres no superarà el 60% del seu total.

Per una ordre del conseller d'Ensenyament aquest percentatge serà incrementat gradualment fins a l'assoliment del total dels centres per al 1995- 96, d'acord amb el desplegament del Pla de formació permanent i el procés d'aplicació de la reforma educativa.

1.2 Els centres docents públics d'ensenyament secundari per a la provisió dels llocs de treball dels quals s'exigeixi el coneixement adequat de les dues llengües oficials a Catalunya seran determinats atenent la capacitació lingüística del seu professorat, el grau d'implantació del seu projecte lingüístic i la seva distribució en el territori.

1.3 Només podran accedir als llocs de treball docent dels centres que figurin a la relació esmentada al punt anterior els professors d'ensenyament secundari que posseeixin una acreditació del coneixement adequat de la llengua catalana.

- 2 Excepcionalment, i a l'efecte de donar compliment al que estableixen la disposició transitòria 5 de la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, i el Reial Decret 575/1991, de 22 d'abril, en el primer concurs de mèrits que es convoqui per adquirir la condició de catedràtic es valorarà com a mèrit preferent el coneixement de la llengua catalana.

Disposició derogatòria

Queda derogat el Decret 18/1986, de 30 de gener, pel qual es regula l'exigència del coneixement de la llengua catalana per part dels funcionaris del cos de mestres dels nivells de pre-escolar i d'EGB que s'incorporin al sistema educatiu de Catalunya.

Disposicions finals

- 1 Es faculta el conseller d'Ensenyament per al desplegament i l'execució d'aquest Decret.

- 2 Aquest Decret entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

- **Ordre de 8 de setembre de 1983 (DOGC 362, del 9, i correcció d'errada en el DOGC 369, de 5 d'octubre), per la qual es desplega el Decret 362/1983, de 30 d'agost, sobre l'aplicació de la Llei/1983, de normalització lingüística a Catalunya, a l'àmbit de l'ensenyament no universitari, modificat per l'Ordre de 6 de desembre de 1983 (DOGC 415, de 9 de març de 1984).**
- **Decret 362/1983, de 30 d'agost (DOGC 359, del 31), sobre aplicació de la Llei 7/1983, de 18 d'abril (DOGC 322, del 22), de normalització lingüística a Catalunya a l'àmbit de l'ensenyament no universitari, modificat pel Decret 576/1983, de 6 de desembre (DOGC 415, de 9 de març de 1984).**

1. Context sociolingüístic El centre i l'entorn

L'institut Terres de Ponent és un centre docent públic inaugurat el curs 1984-1985 i situat al terme municipal de Mollerussa (el Pla d'Urgell).

El nostre centre, el curs 2018-2019, compta amb un total de 449 alumnes, la gran majoria són de Mollerussa, però també hi ha alumnes procedents d'altres municipis de la comarca del Pla d'Urgell.

El nostre, actualment, és un centre de tres/quatre línies d'ESO i una/dues de Batxillerat.

S'imparteixen les modalitats de Batxillerat d'*Humanitats i Ciències Socials i Ciències i Tecnologia*.

En el curs 2018-2019 la matrícula del centre és: 1r

ESO: 81

2n ESO: 97

3r ESO: 86

4t ESO: 77

BATX Humanitats i Ciències Social

1r curs: 19

2n curs: 33

BATX Ciències i tecnologia 1r

curs: 23

2n curs: 23

En els darrers anys ha augmentat considerablement el nombre d'alumnes nous/noves o nascuts/des a Catalunya, però de famílies noves/noves.

Pel que fa als professors més d'un 80% d'aquests tenen com a llengua materna el català i pel que fa als usos lingüístics també la llengua catalana és pràcticament hegemònica.

Només en les àrees en què la normativa preveu l'ús d'una altra llengua (Llengua castellana i Llengües estrangeres) el professorat utilitza una llengua distinta al català en les hores lectives i en el material didàctic emprat a l'aula (castellà, anglès o francès, segons sigui el cas). En la resta d'àrees i matèries, tots els materials didàctics emprats i tots els usos lingüístics amb l'alumnat dins i fora

de l'aula es vehiculen en llengua catalana.

A més del professorat del claustre, en el centre treballen altres professionals que tenen contacte amb el nostre alumnat: una psicopedagoga de l'EAP, una vetlladora, una TIS, una infermera, dues auxiliars administratives i dues conserges. També intervé en la tasca educativa una assessora LIC.

Aquests professionals coneixen la llengua catalana i la utilitzen preferentment en la relació amb l'alumnat i les famílies del centre, i també amb el professorat i la resta de professionals.

2. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

El PLC és un document de referència per a la vida del centre, perquè reflecteix la seva realitat sociolingüística. La comissió lingüística de l'Institut Terres de Ponent va engegar l'actual projecte lingüístic l'any 2013 i es revisa regularment.

El català és la llengua utilitzada per la totalitat del professorat del centre i és la llengua que s'usa en les activitats d'aprenentatge i d'interrelació entre els membres de la nostra comunitat educativa.

El Departament de Català entén que els professors s'han de sentir responsables i han de vetllar perquè l'aprenentatge del català - tant a nivell oral com escrit - ha de ser un dels objectius del professorat de totes les àrees de l'ensenyament. Una bona comprensió lectora i una coherent i adequada expressió oral i escrita han de ser els pilars perquè l'alumnat del centre assoleixi aquella bona base que necessita per abordar la complexitat de qualsevol de les matèries que s'imparteixen a l'institut.

El català és l'eina de comunicació quotidiana que afavoreix totes les actuacions que es donen en la comunitat educativa. Tota comunicació -oral i escrita- relacionada amb l'àmbit educatiu intern (comunicacions amb el professorat o amb l'alumnat) o extern (comunicacions amb les famílies o amb les institucions locals o amb les autonòmiques) és realitzada en llengua catalana, exclusivament.

Llengua oral

La llengua oral que es treballa a totes les classes és, pràcticament i exclusiva, el català, tret de les classes de llengua castellana i d'idiomes (anglès i francès), que usen la corresponent de la matèria impartida.

En tots els casos, és el català nord-occidental de la nostra comarca el que marca, majoritàriament, la varietat geogràfica i lingüística de la qual fa ús el nostre centre. No obstant això, a les classes de català els nostres alumnes aprenen la diversitat dialectal de la llengua catalana (dialecte central, balear...), així com la diversitat de registres -formals (literari, científic..) i informals (col·loquial)- que es donen en totes les llengües i que són objecte de respecte i de coneixement.

Llengua escrita

El Departament de Català considera que la tendència a focalitzar exclusivament el professorat que imparteix llengua catalana com a responsable del domini lingüístic i -sobretot- escrit de l'alumne és una visió errònia.

La complexitat de l'ensenyament de la lectura, comprensió i expressió escrita exigeix que aquestes habilitats siguin vigilades per totes les àrees del centre, tot i que el Departament de Català posseeix estratègies més directes per vetllar aquestes tasques.

La lectura comprensiva així com l'expressió escrita i oral són competències que l'alumne del centre ha d'anar consolidant a mesura que avancen els cursos.

Relació llengua oral i llengua escrita

Hi ha un plantejament integrat de les quatre habilitats (llegir, entendre, parlar i escriure) que l'alumne ha d'assolir al llarg del seu pas pel nostre institut. La relació llengua oral i llengua escrita és inherent i indissoluble: la lectura expressiva i l'escrit coherent i correcte són els fonaments d'un bon aprenentatge, sigui de la matèria que sigui.

Si bé la classe de català pot afavorir les competències orals i escrites més diverses, la resta de les àrees s'han de comprometre a vetllar per la millora de tots dos àmbits d'ús del català. Per aquesta raó, el nostre Departament valora l'esforç que fan d'altres àrees a l'hora d'exigir als seus alumnes una bona expressió i correcció lingüística a l'hora de contestar els exàmens o bé de realitzar els seus treballs.

L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

Activitats d'ús de la llengua catalana

El Departament incentiva l'ús del català a través d'unes estratègies que faciliten l'aprenentatge de la llengua en totes les seves vessants, tant des de les pròpiament intrínseques (competències lingüístiques) com aquelles que connecten amb una dimensió més cultural i global.

Per una banda, es considera prioritari que el centre mantingui la Biblioteca com un espai d'estudi i de lectura que potenciï el recolliment, la lectura, la feina i la recerca individualitzada dels alumnes.

Així també es participa en les activitats del projecte Mollerussa Municipi Lector que ha propiciat la trobada amb escriptors com PepColl, Jordi Sierra i Fabra, Maite Carranza... que ofereixen, any rere any, una conferència als alumnes d'ESO.

Dins del Saló del Llibre Juvenil (Mollerussa) participa en una Marató de Lectura amb els alumnes d'ESO.

Per últim, el Departament de Català sempre ha apostat per la presentació d'alumnes a diferents certàmens literaris locals i comarcals on demostren, any rere any, les seves habilitats creatives sigui en prosa o sigui en vers.

A partir del curs 2017-2018, alumnes del centre participen en el Certamen de Lectura en Veu Alta.

Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

El centre ha de vetllar per l'aplicació de mesures organitzatives per tal que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística adient per tal de facilitar el seu accés a la llengua catalana així com la seva adaptació al centre i al sistema educatiu de Catalunya.

Tota la comunitat educativa ha de prendre consciència de l'ús del català quan s'adrecin a aquests per tal de facilitar-los la integració d'una manera més ràpida i efectiva.

Garantir una atenció individualitzada o en petit grup en la llengua catalana durant el temps necessari, però que no excedeixi el 24 mesos des de la seva incorporació al sistema educatiu català. De totes maneres caldrà valorar casos extrems (alumnes amb anades i vingudes reiterades als seus països d'origen, alumnes de cultures molt allunyades o amb una escolarització anterior nul·la).

Caldrà que el centre prevegi estratègies i mesures específiques per a l'acollida dels alumnes nouvinguts per tal que al més aviat possible, pugui seguir amb normalitat el currículum i adquirir autonomia personal dins l'àmbit escolar i social.

El tutor de l'aula d'Acollida serà el responsable de coordinar l'aplicació de metodologies per a l'aprenentatge inicial de la llengua i col·laborar amb la resta de docents.

L'Aula d'Accollida haurà de:

- Prioritzar l'ensenyança i l'ús de la llengua catalana.
- Ser un espai de referència per a l'alumne/a nouvingut/da.
- Desenvolupar activitats diversificades, motivadores i enriquidores adaptades al ritme d'aprenentatge de cada alumne, tot reforçant el llenguatge oral.
- Usar les TIC per l'ampli ventall de possibilitats que ofereixen.
- Organitzar els aprenentatges de manera globalitzada, fomentant el treball cooperatiu.

3. La llengua castellana com a llengua cooficial de Catalunya ha de ser coneguda i estudiada en profunditat per tot l'alumnat del centre.

El centre garanteix la seva presència en tots els cursos de l'ESO i el Batxillerat. D'aquesta manera, qualsevol alumne, sigui quina sigui la seva llengua materna, en finalitzar l'ESO ha de poder-la utilitzar amb normalitat i correcció.

L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana

Introducció de la llengua castellana

El centre assegura una distribució coherent i progressiva del currículum de la llengua castellana al llarg de l'etapa de l'ESO i al Batxillerat i estableix criteris que permeten reforçar i ampliar els continguts comuns que s'han programat.

Es vetlla per fer un desplegament del currículum incorporant el treball de les formes d'ús de la llengua castellana menys conegudes per l'alumnat. Les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, escoltar i parlar es treballen d'una forma integrada, donant la mateixa rellevància a la llengua escrita que a la llengua oral.

S'atenen les atencions individualitzades en llengua castellana.

Llengua oral

El centre té present que l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de la llengua castellana inclogui activitats diverses perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral. Es treballa bàsicament la variant estàndard del castellà, però també es valoren les altres variants de la llengua, que també són molt presents al centre (espanyol d'Amèrica).

S'inclouen diferents activitats que permetin a l'alumne adquirir les habilitats lingüístiques: dramatització, debat, conversa, argumentació, exposició, recital de poemes (memoritzats o lectura)... Es té en compte també l'expressivitat en general i la correcta dicció.

Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita té com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu es planifiquen activitats de lectura i escriptura que tenen en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells.

Es dona molta importància a la lectura i a la comprensió lectora com a pas previ tant de l'anàlisi de la llengua com de la creació personal, prenent com a model textos de diferents tipologies i nivells de dificultat, segons el curs en qüestió. D'aquesta manera es garanteix que tot l'alumnat, en finalitzar els estudis, tingui coneixement dels diferents tipus de text que es pot trobar al llarg de la seva vida: narratius, descriptius, argumentatius, expositius, periodístics, instructius, administratius i , com no, literaris i alhora sigui capaç de comprendre el seu funcionament i finalitat, així com de produir-ne.

Es garanteix, en aquest sentit també, el coneixement dels principals autors i obres de la literatura espanyola i hispanoamericana.

Activitats d'ús

El centre assegura la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana. Materials diversos per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

Alumnat nouvingut

El centre posa els mecanismes necessaris per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les dues llengües oficials, en acabar l'ensenyament, les conegui ambdues de la mateixa manera.

4. ALTRES LLENGÜES

Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

Anglès

La majoria de l'alumnat que arriba al nostre centre ha estudiat durant l'educació primària la llengua anglesa com a primera llengua estrangera com a mínim durant quatre anys, i una àmplia majoria durant sis anys. Això no vol dir que hagin assolit els objectius generals de l'educació primària. Respecte a l'anglès tot l'alumnat ha assolit l'objectiu "Comprendre i respondre en llengua estrangera a les interaccions orals més habituals de l'aula", però molts tenen dificultat en l'objectiu de primària "comprendre els missatges orals en llengua estrangera sobre temes relacionats amb els interessos dels alumnes, els dels altres i el món que ens envolta." Per aquesta raó, a 1r d'ESO intentem treballar aspectes relacionats amb l'assoliment d'aquest objectiu i contribuir, de forma molt especial, a l'assoliment de la competència comunicativa.

A 1r d'ESO es treballa el currículum de llengua i també s'ofereix una matèria optativa d'anglès durant un trimestre. A 2n d'ESO es treballa el currículum d'anglès i també una matèria optativa en anglès. D'aquesta manera volem aconseguir que tot l'alumnat sigui capaç d'assolir el nivell A1 i A2 en la seva primera llengua estrangera en acabar aquests dos cursos.

A 3r i 4t es treballen els currículums corresponents intentant que una bona part de l'alumnat tendeixi a assolir un nivell B2 en acabar l'ESO. S'intenta fer en aquests cursos un intercanvi lingüístic i/o estada cultural a l'estranger.

Francès

A partir de 1r d'ESO s'ofereix la possibilitat d'estudiar francès com a segona llengua estrangera, tots els alumnes fan un trimestre a 1r d'ESO i, a partir de 2n d'ESO i fins a 2n de Batxillerat poden cursar la matèria. Creiem que aquesta opció és de vital importància en un món multicultural i multilingüe com el nostre. Es treballa el currículum de llengües i, malgrat que no en tots els cursos es disposa de tres hores a la setmana, s'intenta que l'alumnat assoleixi un nivell A2 en acabar l'educació secundària obligatòria.

Desplegament del currículum Anglès

Atès el gran nivell de coordinació entre els membres del Departament, tots els Cursos treballen de forma similar tot i atenent i respectant les peculiaritats de cadascun dels seus currículums i de l'alumnat. Com que creiem en un aprenentatge

vivencial, el currículum s'estructura a partir d'eixos temàtics que assegurin un tractament globalitzador de la llengua de manera que els continguts lingüístics i pragmàtics es treballen conjuntament.

Francès

La programació de francès, segona llengua estrangera (LE2) a l'ESO, respon a la dictada per la Llei de Qualitat i dirigida pel Departament d'Educació de la Generalitat, però conjugada dins el Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües.

Així, al segon curs de l'ESO i al tercer curs de l'ESO, es vol assolir el nivell A1 (inicial) en el qual es pretén que l'alumne/a pugui interactuar d'una manera simple; és a dir, sigui capaç de comprendre i d'utilitzar expressions quotidianes i familiars i frases senzilles, pugui presentar-se, presentar una tercera persona i formular i respondre preguntes sobre detalls personals. Tot això en un context de primeres necessitats i en condicions comunicatives idònies. A quart, es vol assolir el nivell A2 en el qual es pretén que l'alumne/a pugui interactuar d'una manera simple; és a dir, sigui capaç de comprendre i d'utilitzar expressions quotidianes i familiars i frases senzilles, pugui presentar-se, presentar una tercera persona, i formular i respondre preguntes sobre detalls personals.

Per tal d'assolir-ho, els alumnes, a més de treballar amb el mètode proposat des del seminari de llengua francesa, participen en un blog en un intercanvi amb alumnat d'un institut francès i des del centre s'organitza un viatge a França almenys cada dos anys per a què l'alumnat pugui visitar el país veí durant el seu aprenentatge del francès a 3r o 4t d'ESO.

Metodologia

La metodologia que se segueix està basada en l'enfocament comunicatiu i més concretament en l'enfocament per tasques, especialment a 1r i 2n d'ESO on treballem per àmbits temàtics. Tots els alumnes d'un mateix nivell treballen els mateixos continguts encara que a diferent nivell de dificultat cognitiva ja que hi ha un agrupament d'alumnes organitzat segons els seus interessos i capacitats. Els projectes d'un mateix nivell s'elaboren conjuntament i moltes de les activitats per reforçar o ampliar el llibre de text, que són moltes, es dissenyen conjuntament. En totes elles s'integren continguts, coneixements i habilitats que poden intervenir en altres àrees i s'integren en contextos propers a l'alumnat. Hi ha una coordinació efectiva entre tots els membres del departament que avaluen de forma idèntica tots els alumnes del mateix nivell, preparant exàmens conjuntament i altres proves d'avaluació com ara presentacions, projectes, etc. S'han consensuat tant els instruments com els criteris

d'avaluació.

Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera Anglès

Bàsicament utilitzen el llibre de text, la pàgina web que proporciona el mateix llibre de text, els llibres de lectura adaptada als diferents nivells i les fitxes i dossiers d'elaboració pròpia per part del professorat que imparteix un mateix nivell. Aquestes fitxes molt sovint tenen activitats que s'han de realitzar online com ara treasurehunts o webquests. També utilitzem la plataforma Moodle.

Les activitats que dissenyen les professores s'adapten de diferents llibres de recursos o de pàgines web i poden ser de reforç o d'ampliació, segons les necessitats de l'alumnat. Aquesta és una de les maneres que tenim de tractar la diversitat de l'alumnat.

Francès

Bàsicament utilitzen el llibre de text, el quadern d'activitats, documents reals i el blog del professor per a cada curs de l'ESO.

Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

En quant a la competència digital, és molt important que el nostre alumnat adquireixi aquesta competència des de totes les àrees. Per aquesta raó el departament de llengües estrangeres utilitza les noves tecnologies com una eina didàctica més.

Alguns cursos també tenen un moodle on tenen accés a altres materials online i offline i a activitats més o menys interactives.

Tots els alumnes a partir de 1r d'ESO es preparen presentacions orals a partir de Powerpoints, Prezis, Canvas i/o altres materials audiovisuals. Els recursos també s'utilitzen per poder presentar els treballs realitzats com a resultat dels diferents projectes a tota la comunitat educativa, bé a través de la seva publicació al centre o fent-ne difusió en altres projectes.

L'ús de la llengua estrangera a l'aula

Tenint en compte l'escassa presència de les llengües estrangeres en la nostra societat, l'ús d'aquestes llengües com a llengua vehicular a l'aula és un fet gairebé obligatori per

tal de potenciar l'ús d'aquestes. D'aquesta manera s'intenta parlar sempre en la llengua estrangera, tant en situacions formals com informals. Això no vol dir que en moments puntuals s'hagi d'emprar la llengua catalana com a llengua de relació, clarificar conceptes, cridar l'atenció de forma més insistent, etc.

Es potencia la presència de les llengües estrangeres en les activitats que s'organitzen des del Departament i, com a tal, participem en l'EnglishDay, concert del Singalongproject cada dos o tres anys, xerrades de cultura a càrrec de l'Editorial Burlington...

Projectes i programes plurilingües

- * Puntedu: Potenciació de la lectura i de la biblioteca al centre.
- * Pla de lectura: Foment del gust de la lectura entre el nostre alumnat.
- * E-twinning: Programa d'agermanament amb altres centres europeus per tal de poder realitzar algun tipus d'intercanvi cultural o lingüístic.

Llengües complementàries procedents de la nova immigració

El centre és un espai de convivència que pretén sumar tot allò que tenen de positiu totes les cultures, on, a més, l'alumnat d'origen estranger pot construir, com a ciutadà/ana d'aquest país, una nova identitat compartida, mai exclouent; per la qual cosa, no ha de suposar cap renúncia al bagatge lingüístic i cultural de cadascú.

El nostre centre vol que els nois i noies de nacionalitat estrangera (i també el conjunt de l'alumnat) puguin conèixer les cultures i les llengües d'origen, com una manera de valorar el bagatge lingüístic i cultural que ens aporten, fet que farà possible una millor acollida i cohesió social.

Al centre no es té prevista la realització de classes de llengua d'origen en horari extraescolar. El que sí que fa el centre és un ús simbòlic d'aquestes llengües d'origen presents al centre i s'utilitzen per treballar la dimensió plurilingüe i intercultural del currículum (murals, punts de llibre, exposicions, ...). Es creu que, garantint la presència de les llengües maternes i de les diferents cultures en els centres educatius, es reforcen els vincles afectius amb l'alumnat i les famílies, i es potencien actituds positives d'empatia que afavoreixen l'aprenentatge de la llengua i la cultura catalana.

5. Organització i gestió Organització dels usos lingüístics Llengua del centre

El català és la llengua d'expressió normal en totes les activitats docents, administratives i de comunicació oral i escrita amb les famílies ja siguin internes o de projecció externa, sense perjudici que en moments puntuals es facin en altres llengües per tal de facilitar la comunicació amb les famílies, especialment, les novingudes.

El centre educatiu ha acordat seguir un criteri lingüístic favorable a l'ús del català (rètols, cartells, murals i l'ambientació en general).

Documents de centre

El documents de centre: PEC, PLC, NOFC, PLA TAC..., amb els continguts i referents de la llengua catalana, impregnen la vida del centre i per aquest motiu:

- Seran redactats en català.
- Seran revisats i actualitzats periòdicament.
- Seran tinguts en compte en totes les actuacions.
- Seran donats a conèixer al conjunt de la comunitat educativa.

Així mateix tota la documentació escrita generada a la secretaria (cartes, certificats, impresos, avisos públics...) i altres instàncies del centre (actes de les diverses reunions, convocatòries, programacions didàctiques...) seran redactades en llengua catalana.

Ús no sexista del llenguatge

És la nostra intenció evitar l'ús sexista del llenguatge. Volem que l'alumnat superi tot tipus d'estereotips i pugui tenir actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat.

En la documentació generada pel centre es vetllarà per fer un ús no sexista del llenguatge. Per la qual cosa, s'utilitzaran paraules com alumnat, professorat, tutors i tutores, i en la correspondència amb les famílies ens adreçarem als pares i mares o famílies i parlarem dels seus fills i les seves filles.

Els diferents departaments del centre també vetllaran per utilitzar un llenguatge no sexista, tant en el material didàctic que confegeixin com en les programacions i la documentació que emprin per tal de no fomentar la difusió de determinats prejudicis que puguin fomentar la segregació o la discriminació per raó de sexe.

Comunicació externa

El nostre centre educatiu utilitza el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes, etc.) i en la relació amb altres entitats públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contracta.

En el cas que es detecti una manca de coneixement de la llengua per part d'algunes famílies, excepcionalment i durant el període d'acollida al centre, i sempre que sigui possible, se sol·licitarà el suport específic de serveis d'interpretació i traducció externs al centre per les vies establertes reglamentàriament (serveis de l'EAP, de l'assessorament LIC, del Consell Comarcal...).

Llengua de relació amb famílies

D'entrada, la llengua de relació amb les famílies és la catalana i la documentació, com ja hem dit anteriorment, sempre està redactada en català. Les entrevistes personals: reunions de pares, tutories, reunions d'acollida de l'alumnat nou a l'institut... tenen com a llengua vehicular el català, sempre que s'assoleixi una eficàcia comunicativa amb garanties; si no, s'utilitza el castellà, el francès o l'anglès. Quan la família desconeix qualsevol d'aquestes llengües, perquè no n'és cap la seva llengua materna o adquirida com a 2a llengua a l'escola, cal recórrer a ajuts interns del propi centre: algun alumne de confiança que ens fa de traductor, com és el cas del xinès, l'àrab o el romanès...; o a ajuts externs: en aquest cas se sol·licita un mediador cultural o un traductor al departament d'educació i s'activa tot el protocol.

El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats de centre, però tampoc no ha de suposar una renúncia a l'ús de la llengua, que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús.

Educació no formal Activitats extraescolars

Totes les activitats extraescolars (excursions, visites, tallers, seminaris...) que organitzi el centre utilitzaran normalment la llengua catalana com a llengua vehicular. Tant la direcció del centre com l'AMPA vetllaran perquè el personal que hagi de dur a terme aquestes tasques amb l'alumnat sigui competent en llengua catalana i utilitzi aquesta

llengua tant per a les activitats amb l'alumnat com per a la redacció de tota la documentació que se'n derivi. Tot i això no s'han establert mecanismes de coordinació. Per tant es compta només amb la bona voluntat de les persones i la seva col·laboració amb el centre.

Puntualment, aquestes activitats extraescolars poden fer-se en les altres llengües d'ús al centre (castellà, anglès o francès) quan algun Departament didàctic així ho cregui convenient per necessitats de la seva programació didàctica (una obra de teatre en castellà o anglès, una xerrada sobre algun contingut específic del currículum, etc.).

Llengua i entorn

El nostre centre participa en el pla educatiu d'entorn per tal de treballar conjuntament amb les administracions públiques i amb les entitats i garantir la continuïtat i la coherència educativa en termes com l'ús de la llengua catalana, la interculturalitat i la cohesió social.

Plurilingüisme al centre educatiu

Per una banda, la nostra comunitat educativa està especialment sensibilitzada i compromesa amb la normalització de la llengua catalana en tant que llengua pròpia de Catalunya i manifesta explícitament la voluntat que el català continuï essent l'instrument bàsic de comunicació en tots els àmbits del nostre centre, i, especialment en els darrers anys, per tal de facilitar la integració social i acadèmica de l'alumnat i les famílies procedents de la nova immigració.

Per l'altra, el nostre centre educatiu té en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i l'aprofita, tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre. També s'acull a programes específics sobre la diversitat lingüística, interculturalitat i resolució de conflictes que es treballen a la tutoria. Així doncs, es viu un clima de centre favorable al plurilingüisme i a la diversitat cultural.

Alumnat nouvingut

El centre disposa d'una aula d'acollida per atendre l'alumnat nouvingut que fa menys de 24 mesos que s'ha incorporat al nostre sistema educatiu. Aquesta és una eina de treball més de la qual disposa el centre per a l'atenció a la diversitat.

Objectius:

- a. Consolidar la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte plurilingüe.
- b. Fomentar l'educació intercultural, basada en la igualtat, la solidaritat i el respecte a la diversitat de cultures, en un marc de diàleg i convivència.

c. Promoure i crear les condicions per garantir la igualtat d'oportunitats.

L'aula d'acollida no és només un espai físic, sinó un marc de referència i un entorn de treball obert que facilita l'atenció immediata i més adequada de l'alumnat nouvingut.

Per a l'articulació i funcionament de l'aula d'acollida cal el desplegament d'un conjunt d'estratègies:

- Nomenament d'un tutor/d'una tutora d'acollida.
- La gestió del temps curricular de l'alumnat per a l'aprenentatge intensiu de la llengua. (Vetllant sempre per tal que aquest no interfereixi en aquelles matèries que faciliten el procés de socialització de l'alumne/a).
- L'avaluació inicial que permetrà el disseny de programacions adaptades.
- El seguiment dels alumnes i l'acció tutorial que garanteixi la coordinació amb l'equip docent i la incorporació progressiva de l'alumne/a a l'aula ordinària.
- La comunicació i la coordinació amb la família i amb els serveis externs que permetin establir lligams de col·laboració.
- La coordinació de tots els docents implicats.
- L'objectiu principal de l'aula és l'acollida de l'alumnat nouvingut, tant pel que fa a l'aprenentatge de la llengua vehicular, el català, com a aspectes de caràcter pedagògic i d'integració social i cultural.

Els objectius específics de l'aula d'acollida són :

1.- L'aprenentatge de la llengua catalana nivell A2. Es tracta que els alumnes que assisteixen a l'aula puguin assolir un nivell bàsic de comprensió i expressió en llengua catalana (oral i escrita) per tal d'afavorir la incorporació progressiva de l'alumne/a a l'aula ordinària i així poder seguir al nostre sistema educatiu amb més garanties d'èxit.

2.- Reforç pedagògic. Es tracta que els alumnes desenvolupin capacitats cognitives que van més enllà de l'ús acadèmic i quotidià de la llengua. A partir de l'avaluació inicial es fa una detecció de necessitats i un diagnòstic que permet derivar l'alumne cap als diferents recursos pedagògics de què disposa el centre (professor/a de pedagogia terapèutica, EAP, logopeda...); per tal de potenciar i fomentar l'adquisició d'aquestes capacitats cognitives a través dels reforços o de suports tant en llengua com en altres matèries.

3.- Cohesió social. Facilitar el coneixement de l'entorn social i educatiu en el qual els alumnes s'acaben d'integrar.

Els documents de referència per a la gestió, organització i funcionament de l'aula d'acollida són: el *Pla d'acollida* i la *Programació d'aula d'acollida*.

Quan l'alumnat nouvingut s'incorpora a l'aula ordinària , el seu procés d'aprenentatge i el seguiment que se'n fa es gestiona amb els *Plans individualitzats*.

Un pla individualitzat és una adaptació, en aquest cas lingüística, que ha de permetre a l'alumnat nouvingut l'accés al currículum comú en les diferents àrees del coneixement.; per la qual cosa cada departament ha de preveure una adaptació dels materials, estratègies i metodologies d'aprenentatge i un sistema avaluatiu.

A més a més de garantir aquesta atenció individualitzada intensiva en la llengua del centre amb un enfocament comunicatiu i amb metodologies adequades (ensenyament d'una L2), cal vetllar i responsabilitzar, també, tota la comunitat educativa que la llengua que cal utilitzar amb l'alumnat nouvingut és el català, per tal de fer-ne possible la seva total integració.

Nota final:

Convidem als membres de la comunitat a fer els suggeriments escaients i raonats per ajustar aquest usos a les necessitats de l'entorn mitjançant els seus representants al Consell Escolar de Centre.

Aquest document es troba en revisió.